

**Titel: DR Ultra
Et år med krig i Ukraine**

Tema: TV-udsendelser
Fag: Dansk
Målgruppe: 4.-6. årgang

TV-udsendelse: *Ét år med krig i Ukraine, Ultra Nyt, den 24. februar 2023*

DR Ultra er DR's public service-kanal for elever i aldersgruppen 9-14 år. Kanalen startede den 4. marts 2013. I januar 2020 overgik kanalen fra at være en flow-kanal til udelukkende at være tilgængelig på DRs online streamingportal DRTV ligesom DR3.

Programmet *Ultra Nyt* er kanalens daglige nyhedsudsendelse med nyheder formidlet specielt til børn og med værterne, Inge Thorup og Jonas Madsen.

TV-udsendelsen i denne vejledning er sendt i *Ultra Nyt*, den 24. februar 2023 i forbindelse med årsdagen for krigen i Ukraine. Udsendelsen indeholder:

- Information om, hvornår, hvordan og hvorfor krigen startede i Ukraine.
- Klip fra nyhedsudsendelser sendt på DR den dag, krigen brød ud (den 24. februar 2022).
- Vigtigt persongalleri (Putin, Volodymyr Zelensky, Mette Frederiksen, Ursula Von der Leyen, flygtede ukrainere).
- Danmarks rolle i krigen - også et år efter krigens start.
- At være flygtning i Danmark.

Faglig relevans/kompetenceområder

Multimodale tekster bliver en større og større del af danskfagets tekstlandskab. Skal dine elever arbejde med multimodale udtryk og særligt inden for faktagenrerne, er det oplagt at inddrage TV-udsendelser.

Herunder følger forslag til undervisningsaktiviteter i dansk, hvor:

- Målet er, at eleverne oplever, fordyber sig i og undersøger en TV-udsendelse fra et medie målrettet elevernes aldersgruppe.
- Målet er, at eleverne sætter tv-udsendelsen i sammenhæng med deres samtid og vurderer mediet og indholdets betydning for dem.
- Målet er, at eleverne får erfaring med at producere en tv-udsendelse til *Ultra Nyt*.

Ideer til undervisningen

Her er ideer til, hvordan du kan arbejde med *TV-udsendelsen og andre udsendelser fra*

DR Ultra i dansk i 4.-6. klasse.

TV-udsendelse gennem tiden

Klassen

Formålet med aktiviteten er, at eleverne taler om kriterier for en god TV-udsendelse og hvordan TV har udviklet sig siden 1948.

TV slog først rigtig igennem efter 2. Verdenskrig. Det var staten, der i starten stod bag dansk tv. Formålet med TV var på det tidspunkt at oplyse og informere seeren. I dag er formålet med TV-udsendelser i lige så høj grad at underholde.

Eleverne skal fælles i klassen udfylde et mindmap, hvor de skriver ord, som de kommer til at tænke på og bruger, når de taler om TV. De skal lave tre mindmaps. Et for hver af følgende kategorier:

Genren TV-udsendelse

Fakta og fiktion

TV'ets historie

Bagefter skriver eleverne (fælles i klassen) seks-syv kriterier for en god TV-udsendelse på tavlen.

Sammenlign med den første TV-udsendelse, som DR sendte i 1948. Studieværten er Lily Broberg, som var en elsket dansk skuespillerinde. Eleverne kan se udsendelsen her:

<https://www.dr.dk/bonanza/serie/485/drs-tv-historie/55583/1948-danmarks-foerste-fjernsynsudsendelse>

Spørg eleverne:

- Hvad sker der i TV-udsendelsen?
- Hvordan er den anderledes fra TV, som I ser i dag?
- Hvilke ligheder er der?

Undersøg kanalen

Parvis

Medbring: computer, høretelefoner, post-it og blyant

Formålet med aktiviteten er, at eleverne undersøger kanalen, DR Ultra, og vurderer kanalens relevans for dem som målgruppe.

Engang så vi TV i fjernsynet. I dag streamer vi de fleste tv-programmer, når vi har tid og lyst. Et sted, hvor eleverne kan streame udsendelser, er på DR ULTRA. Eleverne skal parvis søge på <https://www.dr.dk/ultra>. Spørg i den forbindelse eleverne om:

- Hvor ser I ofte tv-udsendelser?
- Hvor ofte søger I på DR ULTRA's hjemmeside?
- Hvilke historier klikker I på, når I er på hjemmesiden?
- Hvad får jer til at klikke lige præcis der, hvor I gør?

Greb i seeren

Gruppevis

Medbring: computer, høretelefoner

Formålet med aktiviteten er, at eleverne lærer, hvordan en TV-udsendelse kan benytte sig af forskellige virkemidler til at fremme udsendelsens budskab.

Inden for mange genrer af TV-udsendelser, der skal informere seeren, bruger studieværten forskellige virkemidler. Fx kigger værten ofte direkte i kameraet.

Eleverne skal i grupper se udsendelsen fra Ultra Nyt:

<https://ucl.mitcfu.dk/CFUTV1130944>. Udsendelsen handler om krigen i Ukraine.

Eleverne skal først undersøge:

- Hvor mange gange Inge Thorup kigger i kameraet?
- Hvornår hun gør det?
- Hvad sker der i TV-udsendelser, da hun kigger i kameraet og "får" øjenkontakt med seeren?

En studievært kan fange sit publikum på flere måder. Undersøg og beskriv:

- Hvordan taler Inge Thorup til seeren? Tydeligt? Særligt tonefald?
- Hvornår holder Inge Thorup små pauser i sin beretning om krigen i Ukraine?
- Hvordan bruger Inge Thorup sin krop til at fortælle, hvad hun mener om krigen i Ukraine?

Fakta i TV-udsendelsen

Gruppevis

Medbring: computer, høretelefoner

Formålet med aktiviteten er, at eleverne undersøger faktakoderne i udsendelsen.

En TV-udsendelse virker faktuel, når fx:

- Hovedpersonerne er sig selv.
- Studieværten henvender sig direkte til seeren fx kigger i kameraet.
- Udsendelsen foregår på virkelige steder.
- Kameraet er håndholdt.

Gruppevis genser eleverne udsendelsen og undersøger den ud fra ovenstående kriterier. Tal efterfølgende i klassen om, hvornår TV-udsendelsen virker særlig faktuel og brug kategorierne i samtalen.

Produktion af TV-udsendelse

Parvis

Medbring: computer, høretelefoner, Videomixer i Skoletube, Green Screen fra CFU

Formålet med aktiviteten er, at eleverne selv skaber en nyhedsudsendelse fx til kanalen, Ultra Nyt.

Eleverne skal parvis producere en nyhedsudsendelse. Programmet skal:

- Målrettes en kanal fx Ultra Nyt.
- Omhandle en virkelig begivenhed.
- Have én eller to studieværter.
- Indeholde virkemidler, der giver seeren en fornemmelse af, at udsendelsen er faktuel.
- Vises for resten af klassen.

Afslut forløbet med, at eleverne viser deres TV-udsendelse i klassen og lad klassen give feedback på udsendelsen ud fra ovenstående kriterier.

Supplerende materialer

Eleverne kan arbejde med TV-udsendelser streamet fra andre kanaler. Fx:

TV2: Se mig! (2019)

Serien handler om familien Münster, der bliver Youtube-familie.

Find første udsendelse i serien her: <https://ucl.mitcfu.dk/TV0000117266>

I Informationssamlingen finder du følgende læremiddel med gode aktiviteter til danskundervisning i TV-udsendelser:

Gottlieb, K. (2022). TV, Dansk lærerforeningen: <https://ucl.mitcfu.dk/62583223>

Når eleverne skal producere deres egen TV-udsendelse, er det oplagt at booke og bruge dette materialesæt: <https://ucl.mitcfu.dk/CFUFH1090045170>. Ikke alle CFU'er tilbyder materialesættet.